

Передмова

Солодощі, прянощі... і трохи напалму

У модних джинсах і рожевому топі, який відкривав занадто багато для тринадцятирічної, вона виглядала солодко, як фальшивий кленовий сироп, однак я працюю з підлітками досить довго, щоб знати: зміст книги і її обкладинка рідко бувають пов'язані один з одним.

Якщо раптом ви загубитесь в глухомані, не вздумайте їсти червоні ягоди – швидше за все, саме вони виявляться отруйними. Точно так само побоюйтесь яскравих дівчат – вони самі кусючі.

Її привели мама і тато, хоча вірніше буде сказати, що вони заманили її в мій кабінет сумішшю погроз, підкупів і благання. Мама застрягла в пробці, і поки ми було тільки втрюх.

Недавно Кара зрозуміла, що може домогтися свого, постійно тероризуючи і приводячи в жах своїх батьків. Вона була недостатньо дорослою, щоб зрозуміти ті вагомні причини, по яких батьки лякалися, чуючи її погрози піти з будинку; ці погрози виникали повсякчас, коли вони намагалися заперечувати на її нескінченні вимоги.

– Пітер, мені здається, Аманда приїде ще не швидко. Чому б нам не почати прямо зараз? – запитав я її батька. – Що вас до мене привело?

Чоловік кинув погляд на дочку, яка вдавано закотила очі і сповзла в кріслі з таким виглядом, що начебто відбувається їй абсолютно нецікаво, але при цьому видно було, що вона насолоджується кожною секундою драми.

– У нас періодично виникають проблеми.

Кара у свою чергу подивилася на нього, зобразивши довгу, презирливу, добре поставлену усмішку.

– Які ж? – запитав я.

– Зважаючи на все, ми ні в чому не можемо знайти згоди.

– Ні, – відрізала Кара, і отрута в її голосі змусила би здригнути навіть австралійського шипохвоста. – Це неправда.

– Бачите? Нині ми сперечаємося з будь-якого приводу.

– І що? – підбавила отрути Кара.

– Мені і твоїй мамі це не подобається, і я упевнений, що нічого гарного для...

– Знаєш, якби мама не була такою *твариною*, ніяких суперечок не було б.

Я зрозумів, що Кара починає заводитися. З мого досвіду, тринадцятилітні дівчатка трохи схожі на динаміт, який занадто довго пролежав на сонці: через якийсь час у нього починає протікати гелигніт, і зрештою достатньо невеликого удару, щоб все злетіло в повітря.

– Будь ласка, не говори так про свою матір, – сказав Пітер.

Більшість з нас не відреагувало б на цю фразу, але Пітер говорив твердо і розумно. Він не лаявся, не погрожував і не підвищував на неї голос. Він навіть сказав «будь ласка». Все це, однак, не мало значення, тому що Карі був потрібний привід, і його слова спрацювали не гірше будь-якого іншого.

– *Пішов до чорта!* – крикнула вона, підхопилася на ноги, вибухнула плачем і прийняла позу мучениці – усе це в одному русі. – *Ти такий же, як вона. Ти завжди на її стороні і ніколи мене не слухаєш. Йди до чорта – я не зобов'язана сидіти тут і все це терпіти.*

Перш ніж Пітер встиг щось сказати, вона вилетіла з кімнати, так сильно ляснувши дверима, що стіна за моєю спиною завібрувала.

Ми мовчачи сиділи, чекаючи, поки навколо в прямому і переносному значенні осяде пил. На обличчі Пітера був вираз, який я не раз спостерігав за роки роботи: зацікавлене поєднання сорому, який пробирає до кісток, і повного розпачу.

– Ви знаєте, звідки взялося слово «напалм»? – запитав я. (Працюючи з чоловіками, ти можеш бути упевнений, що вони майже завжди знають, що таке напалм.)

– Вибачите?

– Напалм. Знаєте, звідки це слово?

Він покачав головою:

– Ні.

– Воно складено з двох компонентів, які використовуються для перетворення пального в гель: нафтенова і пальмітинова кислоти. Напалм.

– Правда?

– Так. Нафтенова частина береться з неочищеної нафти, а пальмітинова – з рослинної пальмової олії. Уперше їх використовували в Другу світову війну, 17 липня 1944 року, під час бомбардування паливного складу у Франції. А чи знаєте ви, у чому секрет гарного напалму?

– Він має бути липким, – відповів Пітер.

– Точно, – відповів я, знову подумавши про те, як чудово працювати з чоловіками, адже вони знають про такі речі, як секрет гарного напалму. – До його появи проблема полягала в тому, що речовина запальних бомб усюди розливалася і дуже швидко вигорала. Потрібно було знайти щось одночасно липке і пальне.

– Розумію, – сказав він. – Вона постійно заливає нас напалмом.

– Виховувати дочку може бути непросто, – вимовив я, і він повільно кивнув, погоджуючись. – Вам говорять, що це суцільні солодощі і прянощі, але ніхто не розповідає про напалм.

– У половині випадків я не уявляю, що з нею відбувається, – відповів він. – Коли вона була маленькою, все було не так погано, але зараз...Боже мій! Чому ніхто не напише книгу і не пояснить нам, нещасним, спантеличеним батькам, що діється в головах дочок?

– Узагалі ж, – відповів я, – саме цим я зараз і займаюся. Думаю, ви цілком можете потрапити в передмову, яку я саме шукаю.

Пітер засміявся:

– Про що буде книга?

– Щось на кшталт керівництва для батьків по вихованню дочок. Я розповім, чому дівчатка здаються такими незвичайними, хоча насправді це не так, і поясню важливі правила, яким навчився в тих пап і дочок, які до мене зверталися.

– Наприклад?

– Наприклад, не бути великим дівчиськом.

Пітер знову засміявся:

– Що це значить?

– Це значить, що, якщо у вас дочка, ви не зобов'язані бути жінкою, щоб її виховувати.

– Слава богу, – сказав він. – Якщо б я був, як вона, через день наш будинок перетворився б у руїни.

У цю секунду в мій кабінет ввійшла Аманда, яка вибралася нарешті зі своїх дорожніх колотнеч.

– Де Кара? – запитала вона.

– А ти знаєш, що напалм роблять з пальмової олії? – запитав її Пітер.

– На-що? – здивовано запитала вона.

Ми з Пітером подивилися один на одного, насолоджуючись братерством, яке може виникнути, тільки коли чоловіки поділяються технічною інформацією про запальні бомби.

Такі розмови – для справжніх чоловіків.

Як і ця книга.

1

Зомбі і високі підбори

Давайте без натяків: для більшості з нас жінки – абсолютна загадка. Ми тільки прикидаємося, що розуміємо їх (тому що, не роби ми цього, у нас почнуться великі неприємності), а насправді вони збивають нас з пантелику. Чому, наприклад, їм так подобається без кінця розповідати про численні складні справи, які вони здатні виконувати щодня: розбудити, одягти і нагодувати дітей, зайнятися господарством, почистити зуби, зачесатися, зібрати сумки, відвести дітей у школу, купити продукти, не виходячи за рамки бюджету, випрати і заштопати одяг, сходити до лікаря, забрати дітей зі школи, відвести в корисні гуртки і секції, повернутися додому, приготувати вечерю, накрити на стіл, почистити зуби, укласти дітей у постіль, зайнятися домашньою бухгалтерією; крім того, вони стверджують, що пам'ятають усі дні народження, улюблені кольори близьких, імена вчителів, імена друзів, у кого на що алергія, у кого яка зачіска, час наступного припливу і повні, а деякі ще і працюють – хто півдня, а хто і цілий день... однак поставте їх перед автомобілем із проколотою шиною, і вони впадуть у ступор. Більшість жінок у цьому випадку дзвонять у «Автомобільну асоціацію», своєму чоловіку чи відразу туди і туди.

І правда, якщо вони гарно справляються з безліччю подібних задач, як у них може виникнути проблема з автомобільною шиною? Це адже так просто! Це ж не програмування «шаттла» і не операція на мозку. Все елементарно: піднімаємо машину домкратом, знімаємо затискні гайки, забираємо проколоту шину, надягаємо нову, закручуємо гайки, опускаємо домкрат.

Справа зроблена.

Саме вчора я одержав чудового листа на цю тему: мені радили подивитися новий сезон «Останнього героя», де папи опиняються на острові з трьома дітьми і повинні навчитися всьому тому, що щодня виконують мами. Це улюблене шоу

друзів моєї дружини: вони дуже веселяться:-) і навіть ROFL (катаються по підлозі від сміху) через те, які мами розумні і які папи безпомічні невдахи. Лист дійсно був смішним – я і сам разок посміявся, – але мене незмінно дивує, наскільки часто прекрасна стаття думає, що вона ще і сама розумна.

Розумна людина не стала б носити взуття на високих підборах. Поза всяким сумнівом, високі каблуки – самий безглуздий тип взуття. На високих каблуках практично неможливо ходити, тим більше бігати. Дивлячись на високі підбори, я думаю: хіба не божевілля носити те, через що болять ноги і що виключає можливість утекти від зомбі? Я – чоловік, і тому я завжди думаю на такі теми, як утеча від зомбі. Жінки, зважаючи на все, мало про це міркують, що, на мій погляд – і напевно на ваш, – не занадто далекоглядно.

Особливо мені подобається, коли жінки стверджують, начебто причина, за якою вони носять взуття на високих каблуках, косметику й іншу дурницю, – це ми, чоловіки. І що вони не робили б цього, якщо б ми від них цього не чекали.

Невже?

Знаєте, якщо жінки випустять указ, у якому говориться, що вони очікують від мене носіння взуття на високих каблуках, костюма курчати чи навіть пластмасових вусів, я просто відповім: «Ні».

– Ми хочемо, щоб ти носив дурні черевики, у яких у тебе будуть хворіти ноги, – скажуть вони мені.

– Ні, – відповім я.

– Чому? – запитають вони.

– Зомбі.

– Що?

– Зомбі. Я не буду їх носити, тому що в таких черевиках неможливо бігати, і всі б нічого, якщо мені зустрінуться зомбі британського типу, повільні, з ногами, що заплітаються, але якщо це виявиться американський тип, дуже швидкий і дуже страшний, я не зможу утекти і стану їхнім обідом.

Вони б мене не зрозуміли...

Зомбі і високі каблуки – дві несумісні речі.

Зміст

Передмова. Солодощі, прянощі... і трохи напалму.....	3
1. Зомбі і високі підбори.....	7
2. Чого хочуть папи.....	15
3. Про дівчат, книги по вихованню, «фахівцях з виховання» і «фахівцях з виховання», які пишуть про дівчат.....	17
4. Основи виховання дочок – два етапи життя дочок.....	20
5. Розмови з дівчатками: спілкування з іншою стороною.....	28
6. Криза дівчат – на жаль, ви все пропустили, вже занадто пізно.....	34
7. Марс, Венера і псевдонаука про статі.....	39
8. Ведмеді, брудні скандинавські психіатри і викриваюча гіпотеза.....	52
9. Особистісний розвиток, гендерна різниця, чи чому слони – відмінні зрівнювачі.....	57
10. Дівчатка краще адаптуються до школи.....	70
11. «Злі дівчатка» – новий культ стервозності.....	77
12. Сміття поп-культури.....	86
13. Інтернет-дівчинка: виховання дочок в інформаційну епоху.....	91
14. Статеве дозрівання: не так страшно, як здається.....	99
15. Підлітковий період – час, коли вмирають татові жарти.....	110
16. Як вижити з дочкою-підлітком.....	120
17. Керування поведженням: пекло менше люті зберігає, ніж дочка-підліток.....	128
18. Напівміф про слабку стать.....	143
19. Образ тіла і розлади харчового поведження: незнайомиць у дзеркалі.....	150
20. Депресія, тривога і самоушкодження.....	161
21. Кошмар будь-якого папи: секс, наркотики і вечірки.....	168
22. «Погані дівчатка».....	175
23. Розлучення і розставання – коли закінчується любов.....	184
24. По одній дозі папи двічі в день, чи чому ви – її краща вакцина.....	192
25. Як бути крутим папою.....	195
26. Зомбі і високі підбори (реприза).....	198
Додаток.....	201